

תורת הר שמואל

פרשת שלח לך תשע"ט זמני השבת:

כניתה: 7:18 צאת: 8:31 ר"ת: 9:01 שקיעה: 7:52

מזל טוב!

לחוץ המיויחד
הר' אחיעד חודפי ורעיםתו הי"ו
על הולדת הבת

ולגעים הליכות
הר' אלעזר כהן הי"ו
לרגל נישואיו

ברכה שמחה ונחת באורך ימים ושנים!

נדפס לעילוי נשמת איש צדקה וחסד
ר' בנימין בן שלום ולאה שרעבי ז"ל

בפרק השבעה פרשת שלח מסופר על שליחת המרגלים, על הליכתם בארץ כנען, ולבסוף על הוצאת דיבת הארץ על ארץ ישראל. כשהמרגלים הגיעו בארץ כתוב (פרק י"ג פסוק כ"ב) "ויעלו בנגב ויבא עד חברון ושם אחיםינו שיש ותלמי לידי הענק וחוירון שבע שנים נבנתה לפני צען מצרים", ומסביר רשי"י למה כתוב בהתחלה בלשון רבים "ויעלו בנגב" ומשמעו של המרגלים הגיעו יחד, ואחר כך בהמשך הפסוק כתוב בלשון יחיד "ויבא עד חברון" שרק אחד הגיע לחברון. מסביר רשי"י שroke אדם אחד, "כלב בן יונה" הוא בלבד להלך לקברי האבות בחברון כדי להתפלל, אבלשאר המרגלים המשיכו בדרכם. ולמה הוא הלך להתפלל על קברי האבות? מסביר רשי"י שככל התפלל לה' שהוא לא יתפתה ליצור הרע ולא ישתרכ עם שאר המרגלים להוציאו דיבת הארץ וביקש מהקב"ה עוזרה.

הרי הכל היה צדיק ולא רצה להשתחף עם שאר המרגלים, וגם היה לו שותף טוב להתקrab אליו, היה לו את יהושע בן נון שגם כן היה צדיק ולא חשב להוציא דיבת הארץ, אם כן מה היה כל כך חשוב לו להתפלל עד שהוא בלבד בארץ אויב עד חברון וסיכון את עצמו?

אנו צדיקים לדעת שכמה שאדם היה צדיק, אם הוא נמצא בחברה אחרת הרי זה משפיע עליו, ולכן קודם כל כלב נפרד מהם כדי שיכעת לא יתפתה להיות היחיד בעצמתו, ואחר כך גם הכל להתפלל על עוד דבר, ועל מה הוא התפלל? אדם שיש לו דעה מגובשת וידוע בבירור מה רצונו ה' אין לו

ספרות בשעת מעשה, אבל מה קורה אחר קר? אחרי הניסיון כשפתחתם נראת לו שהאהרים מצילחים והוא לא! אז באים לו הספיקות אחר מעשה וזה הניסיון העיקרי! אתן דוגמא: יוסף הצדיק ברוח מאשת פוטיפר ולא רצה להחטא, זה ניסיון גדול אבל זה ניסיון של רגע וברור היה לו מה עליו לעשות ולכן הוא ברוח החוצה, אבל מה קרה אחר קר? הרי בಗל זה הוא היה בבית הסוהר במשך שטים עשרה שנה! שיטים עשרה שנה? ואם כן אז למה בא לי קושי?! הניסיונות שללאחר שהוא ברוח ימיעירה! אז באים לאדם המחשבות האם היה כדי מה שעשית? ואם זה באמת רצון הקב"ה? ואם כן אז למה בא לי קושי?! (פרק ק"ה פסוק י"ח) מעשה הם הניסיונות האמתיים שבודקים את האדם ומצרפים אותו לבדוק אם הוא זיהוב נקי או לא! על זה כתוב בתהילים על יוסף הצדיק (פרק ק"ה פסוק י"ח) "ענו בכבל רגלו במרזל באה נפשו עד עת בא דברו אמרת ה' צרפתחו", זאת אומרת שהצירוף שיווסף נהיה זיהוב נקי אחר שעבר את הניסיון העיקרי בבית הסוהר שלא להתחרט על מה שעשה! לכן "כלב" בפרק שלנו הלך גם להתפלל, כי הוא פחד שאפלו שעכשיו הוא עומד בניסיון אבל מי יודע מה יהיה אחר קר כשהם יחוירו למדבר, כשיחוירו לבני ישראל, האם גם שמה הוא יעמוד בניסיון? לכן כלב התפלל.

בפסקוק שלנו שמספר על "כלב" שעובד את שאר המרגלים והלך לחברון, מסופר גם קצת על ההיסטוריה של חברון, הפסוק מבאר לנו שהעיר חברון נבנתה שבע שנים לפני עיר חסוכה במצרים אשר שמה "צוען".

למה צריך לספר לנו את העבר של העיר?

מביא רשי"י ומסביר: לנח היו שלושה בניים, שם, חם, ויפת. ל"חם" היו כמה ילדים אשר שמותם, כוש, מצרים, פוט, וכנען. כנען היה גור בארץ ישראל ולכן נקראה תחילתה ארץ כנען. כיוון שכנען הוא הבן הקטן של חם, ומצריים יותר גודל ממנו לא מסתבר שהם יבנה עיר בשילוב הבן הקטן לפני שהוא בונה עיר לבן הגודל! לכן קשה מה שכתב בפסקוק שלנו שהברון שהוא בארץ כנען נבנתה שבע שנים לפני העיר צוען שהיא העיר של מצרים.

אלא שambil רשי"י ומסביר שכונת הפסוק הוא לומר שהברון היא עיר מלאה שלעים שלא וורעים שם הרבה, וכך הם היו קוברים את המתים, בית קברות! והעיר צוען שבמצרים היא העיר המכובדת ומשובחת שם, והפסקוק מלמד שהערת היכי פושטה בארץ ישראל כי טובה פי שבע מהעיר המכובדת של מצרים!

"הוי אחיה"? וכי נראה לכם שזה הספק שאדם רק צועק ואומר "اوي אוי אחיה"? אלא רואים שם שנביא שקר לא שיר שהוא יスペיד נבי אמא, הרי מה הוא יכול להגיד עליו שהוא היה עני, מה אתה מבין בכלל בענוה? לנו כתוב שהוא רק אמר "הוי אחיה" כי יותר מזה הוא אינו יכול לומר! רואים שיש אנשים שמנגדו המעלת שלהם אין אדם אחר יוכל לדבר עליו.

וכך אפשר לראות עוד דברים שאין לנו השגה בהם, שדרך השבח בדברים אלה הוא רק בלשון של הבדלה מדברים אחרים הפתוחים, במשה רבנו כתוב בumbedbar (פרק י"ב) "ויאמר שמעו נא דבר אם היה נביאכם זה במרואה אליו אתודע בחולות דברך בו, לא כן עבד משה בכל ביתך אמכן הוא, פה אל פה אדבר בו", הנה פירוש הפסוק לסביר לאוזני כל בני ישראל את מעלותו של משה ולא ביאור הפסוק לכטוב רק את מעלותו, כי אין לנו אפשרות להבין בכלל את מעלותו, ולכן הפסוק השווה אותו לאנשים אחרים כאשרם הנבואה אליה היא בחולום, אבל במקרה זה לא נבואה בחולום אלא דרגה הרבה יותר גבוהה! וכעת יובן הפסוק שלנו, גם במלצת ארץ ישראל כאשר ארדם אמר בא לפרש את גודל ועיקר מעלהה של ארץ ישראל, אי אפשר לומר את המעלת בפירוש כי אין לנו השגה בגודל המעלת היה צריך לומר! וכך הפסוק כדי להבהיר לנו את גודל מעלהה היה צריך לומר! אולם מקרים את העיר צוען במצרים שהיא העיר הכי משובחת שם?! כן, יופי! אז חבורו שהיא הכי פוחתת בארץ ישראל היא טוביה יותר פי שבע!

כך גם בתורה צריך להסביר כלפי דברים אחרים, ולכן אמר דוד המלך בתהילים (פרק קי"ט פסוק ע"ב) "טוב ליתורת פיך מאלפי זהוב וכסף!" מכילים מה זה כסף?! כן, יופי! אז תורה זה הרבה יותר טוב!

וקשה, למה צריך להזכיר כל כך, הרי היה אפשר לומר ארץ זבת חלב ודבש בשבחה של ארץ ישראלDOI? אלא אתן משל: בשמות או בשבע ברכות הבא לדבר ולדרוש בשבח חבירו הוא מרוחיב לבאר את מעלותו, או שהוא מפרש מידת טובה שיש בו, ואני רואים שבשבוע ברכות למשל מרחיבים הדרשנים לדבר בשבח החתן והכללה, ומה שיש כח ביד הדרשנים להרחב בשבח של החתן הוא בגלל שהדרשן מכיר מעלות אלו גם בעצמו פחות או יותר, ולמשל אם אמרו שהחתן הוא עמל בתורה הרי שהדרשן גם אם אין לו לומד תורה يومם ולילה אבל כיון שהוא עצמוני גם לומד קצת כל יום הוא יכול לדבר על מעלותו של השמי והוא יכול לדמות נפשו את גודלו של הולת ולהרחב בדיור על כך.

אבל כל זה בבני אדם שדים זה זה ואיפילו קצת אז יכולים לדבר כל אחד בשבחו של חבירו, אבל אם למשל ריצה אדם לדבר בשבחו של הרמב"ם הרי אין אף אחד היום שי יכול להבין את גודלו כל כך, כי זה לא רק שהרמב"ם הוא יותר ממנו, אלא הוא היה בדרגה שאין לנו השגה למגרוי! הוא לא רק יותר ממך, אלא הוא היה בדרגה שאין לנו השגה להתחילה לדבר עליו! מה תאמר עליו? שהוא היה ירא שמים? הרי זה כל כך ורק מאיינו אנחנו לא אלה שיכולים לדבר עליו! ולכן מי שרוצה לדבר בשבחו הוא לא יכול לפרט את המעלות, אלא רק לומר שהרמב"ם הוא לא כשאר האדים ודריך בשבחו של הרמב"ם אפשר רק על ידי היחס לשאר האנשים ולומר שהרמב"ם הוא לא כמו השאר! וזה המפורסם מה שאומרים שם ממשה ועד משה לא קם ממש! מכאן עוד כמה מקומות שאי אפשר לדבר על האנשים ולכן אפשר רק לומר שהוא לא כמו השאר, ואtan דוגמאות:

בספר מלכים א' (פרק יג' פסוק ל') מסופר על נביא אמת שמתה, וממי בא להسفיד אותו? בא להسفיד אותו אדם שהיה נביא שקר! וכותב שם שנביא שקר הスペיד, ומה הוא הスペיד?

פרפראות הרבה משה קלין

אמת" ואילו משה לא אמר כאן "אמת".
(מגנזנו העתיק)

מראשית עיריסטיכם תנתנו לה'

מראשית - בהתחלה, בעוד הילד בגיל רך צרייכים להנכו לתורה וליראת שמיים. מראשית עיריסטיכם תנתנו לה' - בעוד הילד בערישה יש לנטווע בלבו אהבה ומוסרות לכל קודש. (טל אורות)

ויתאבלו העם מאד"

לאחר שםשה רבנו מוסר לעם את עטסו של הקב"ה, "ויתאבלו העם מאד" ובכל זאת מיד בפסק הבא "וישכימו בברור ויעלו אל ראש ההר" כנגד צויל של הקב"ה. וודברים רואים תמהותים. ה"אור החימים" ה'κ' מסביר כי טעו בהוראת דעתם וחשבו לתקן ע"ז שיבתו בה' והקב"ה יצילם מיד העמומי והכנעני. אך מאחר וכבר נגזרה הגזירה לא נתרצה ה'.

הкус של הקב"ה היה בעיקר עקב הוצאה הדיבה.

חומרתו של חטא לה' הוא גדול עד שהتورה מצינית שםשה רבנו דיבר "וידבר משה הדברים האלה אל כל בני ישראל" "אל כל-מי" אפילו כל כלב (בן יפונה) בני יהושע בן נון.

תיבה, חיך שאני נותרך בשם זכר ובראש יהושע. יוצא שהי'וד של יהושע היא הי'וד

של שרוי. ומש מקום להקשות: הרי הי'וד של שרי היא בעלי נקודות, ואילו הי'וד של יהושע בשתי נקודות, בשווא, ומאין נלקחו נקודות אלו? לכן כתוב "בן", בחריק במקומות סגול,

אליה הן שתי הנקודות שנינו לוי'וד של יהושע.

ונהי בעינינו כחביבים וכן הינו בעיניהם זה היה אחד החטאים של המרגלים. "ונהי בעינינו כחביבים" - ניחא, אפשר עוד להבין, אבל - ווכן הינו בעיניהם מה בacr, מה אפשר לך איך אתה נראת בעיני אחרים. (ר' מ' מקוץ)

אני ה' אלוקים

כשבעל ה"תניא" היהILD, שאלוהו: היכן נמצא פסוק בתורה המסייעים באותו המילאים שבהן התחליל? ענה הילד מיד: במקום שימושה לא אמר אמת. השתוומו כולם על התשובה. והילד פרש מיד את דבריו. הפסוק הזה הוא בפרש ציצית המתחליל: "אני ה' אלוקים", ובאותן המילאים הוא מסתים. אנו במילת אמת ואומרים "אני ה' אלוקים -

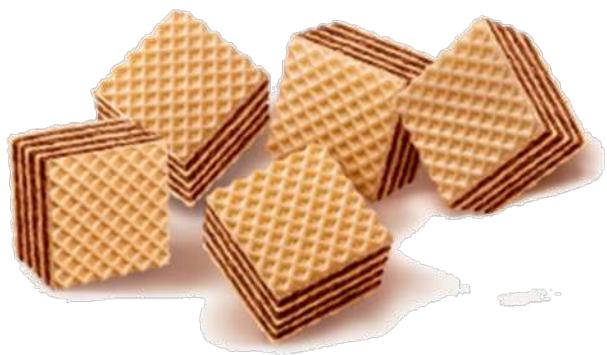
אליה שמות האנשים אשר שלח משה לתור את הארץ וישלח אותם משה לתור את הארץ כנען.

כבר בפסוק הראשון למדנו שימושה רבינו שלח אותם לתור את הארץ. בפסוק הבא שוב נאמר "וישלח אותם משה לתור את הארץ כנען". לכארה כפל לשון. אפשר להסביר שהה ש- לתור את הארץ הראשון הכוונה לתור מלשון תורה, לראות את הארץ בעין של תורה. בפעם השנייה "لتור את הארץ כנען" - התייחסות וראיה של אחרית הימים. "קהל התור נשמע בארץינו" נוגע לגאולה העתידה עת יבוא הקץ. קז - 190

כנען = 190 ולכן הארץ הראשון גאולה ראשונה אחר מצרים, ארץ כנען גאולה אחרונה לקרואת קץ (משב"א)

הושע בן נון מודיע נקוד בן בחריק ולא בסגול כבכל מקום?

אמרו בירושלמי (סנהדרין פ"ב ה"ו) "תנא רבי הושעה, עליה יוד - שנטול משרה אמן - ונשתחן לפני הקב"ה ואמר: רבון העולמים, עקרתני מן הצדקה הזאת. אמר לו הקב"ה: צא לך, לשערך היה נטון בשם נקבה ובסוף

המחיה ועוד דמאי שנא מהא דכתב לענין בישול בקדורה דין מברך לבסוף רק בגין' ר' מחמת דין בו כדי אכילת פרס וה'ג' לענין פת ומחמת זה באמת הגיה הגר"א דצ"ל גם כן, ולבסוף בגין' ר' והרבה אחרים טרכו לישיב דברי השו"ע [עיין בא"ר ובמطا יהודה] וממחמת זה ראוי לירא שמים שלא יאכל פת זהה אלא בתור הסעודה ומ"מ הנהוג בדברי השו"ע אין למחות בידו דכן סתמו הרבה אחרים לדינא ודע עוד דה'ה אם בהפת היה מעורב כמה דגן צית בצד' א"פ אלא שהוא לא יוכל מכך מהפת שלא היה שיעור כזית דגן מכל הזיתים שאכל ג"כ איינו מברך בהמ"י אלא על המchia לדעת השו"ע או בגין' לדעת הגר"א: ובס"ק מ"ח כתוב מ"מ לענין פת CISINOC שמעורב בתבלין הרבה [כגון צוקע'ר לעק'ר] נוהגין העולם לברך עליו לבסוף על המchia כישיש בו כזית אף שבמ"ד גן לבדו שנמצא בו אין בו שיעור כזית ואולי שטעם מפני שהתבלין בא להכשיר את האוכל מצטרף עם האוכל גופא לשיעור וכדיitia עיין זה במ"א סיימן ר'י. ולכתלה טוב ליזהר לשער שהיה בהקמח שיעור כזית, וכן כתוב הפרי חדש ששאר התערובת נגרר אחר הדגן ואע"פ שהוא

הרוב יברך בסוף על המchia,
בחזון עובדייה כתוב אע"פ שדעת מրן לברך על המchia וכן ראיי להוג ממחמת מחתת ספק ספיקא ובזה מועל לבטל לאו דלא תשא ולא אמרים ספק ברכות להקל, ועוד טעמיים, אולם ראיי להחמיר ולא יברך לאחריה כלל, אולם באור לציין כתוב כיון שנוהגים העולם בזה דעת מרן לברך על המchia כן פוסקים, שהרי לא אמרים סב"ל נגד, מנהג,

ופוסקי האשכנזים כתבו אע"פ שהמשנה ברורה הכריע כפי המנהג שיברך על המchia, באגדות משה הכריע לברך בורא נפשות כדעת הגר"א אולם אין לברך בורא נפשות נגד מנהג העולם, ולכן לא כל כזית בצד' אכילת פרס ממיין דגן, וכן הוו רב אלישיב והרב שנברג צצ"ל שלא יברך עד שיأكل כזית דגן בצד' אכילת פרס, או שיأكل עוגה גם עוגה אחרת שיש בה כזית דגן, ואם אין לו עוד או שלא יכול לאכול עוד לא יברך כלל, ודעת הגרש"ז או יירבאר לברך בורא נפשות לכתהילה,

אולם כל זה רק בעירוב דבר שנייה חלק מה夷ה אבל במילוי של אגוזים ובטנים או مليוי גבינה וכדומה לא מצטרפים לעיסה לכזית בצד' אכילת פרס אלא צריך לאכול כזית מהדגן לבדוק כדי לברך על המchia,

לסיכום: האוכל עוגה שרובה בצים וטוכר ושמן ועיירב בה מייעוט קמח וכשהאוכל כזית אין בזה כזית קmach, המשנה ברורה כתוב שהכל מצטרף ויברך על המchia גם כשלא אכל כזית קmach, ורוב פוסקי האשכנזים של זמניינו כתבו שלא להכנס לספק אלא יאכל עוגה שבתו אוכל כזית קmach, ואם לא יברך בורא נפשות בדיעד, ובאזור לציין כתוב שהולכים בזה אחר המנהג שմברך על המchia, אולם הרב עובדייה כתוב בחזון עובדייה שלא יברך כלל מחתת ספק ברכות.

האוכל עוגה או וופלים אשר יש בהם רוב תערובת ביצים שמן וטוכר ואין אוכל כזית בצד' אכילת פרס קmach, איזה ברכה אחרונה יברך

הנה לענין ברכה ראשונה ודאי שمبرך בורא מני מזונות, כדאיתא בגמרא ברוכת דף לו, גופה, رب ושומאל דאמרי תרויהו: כל שיש בו חמasset המניין מברכין עליו בורא מני מזונות ואיתמר נמי, رب ושומאל דאמרי תרויהו: כל שהוא חמasset המניין מברכין עליו בורא מני מזונות.

ורך פסק מון בשולחן עורך סיימן ר'ח סעיף ב', זו"ל חמasset מניין דגן שלקלן או כתשן ועשה מהם תבשיל, כגון מעשה קדרה הריפות וגורש כרמל ודייסא, אפילו עירב עליהם דבש הרבה יותר מהם או מינים אחרים הרבה יותר מהם, מברכ עלייו בורא מני מזונות ולבסוף על המchia אבל אם לא נתן הדגן בתבשיל אלא לדבקו ולהקפו, בטבתבשיל.

אולם לענין ברכה אחרונה בזמן שלא אכל כזית בצד' אכילת פרס מהקמץ אלא בצירוף שאר התערובת יש בזה מחלוקת גדולה, י"א לברך נפשות, וו"א לא לברך כלל, וכדהלן.

בשולחן עורך סיימן ר'ח סעיף ט' כתוב זו"ל עירב קmach דוחן ושאר מנייני קטניות עם קmach של חמasset מניין דגן ובלשו בקידוחה, מברכ בורא מני מזונות ועל המchia ואמ' עשה ממנו פט, מברכ המוציא וברכת המזון ודוקא שיש באותו קmach חמasset מניינים כדי שיأكل ממנו כזית דגן בצד' אכילת פרס, אבל אם אין בו זה השיעור חמasset המניינים, איינו מברכ לבסוף ברכות המזון, אלא בתחליה מברכ המוציא כיון שיש בוطعم דגן אף על פי שאינו כזית בצד' אכילת פרס, ולבסוף על המchia ואם בשלו בקידוחה, מברכ תחליה בורא מני מזונות ואחריו בורא נפשות.

וכתיב מגן אברהם מיהו אם לא עירבו עם קmach רק עם שאר מניינים מברכ במ"מ ועל המchia אפילו ליכא בכ"א פ' כמ"ש ס"ב, וכתיב המשנה ברורה סיימן ס"ק מ"ז על המchia - רבים מהאחרונים נתקשו בזה דלא מצינו כיוצא בזה בברכות דמתיחה המוציא ולבסוף על

"כבר כתיב 'ולא יראה בר ערות דבר ושב מאחריך'. נמצא כל עניינים כאלו גורמים לישראל להיות נתונים בהסתה פנים ח"ו, וגם איתא בזו"ק פרשת נשא שדבר זה גורם לשרות סטרא אחרת בביתא וגורם מסכינותא לביתה. על כן נדב לבי בעז'ה לאסופה את כל מאמרי חז"ל השיעיכים לענין זה, ולהראות לפני הכל את גודל העוון והעונש שיש בזה, וגודל המעלת להאהשה הצנואה בדורכה, שעי"ז היא זוכה לבנים יראי השם וחשובים שבדור, אולם על ידי זה יראו ויקחו מוסר ויתוקן קצת הפרצה הגדולה הזאת, ובזכות זה נזכה לראות בבניין ירושלים גדריה וענינה בב"א" (ח حقן חיים - ספר גדר עולם)

איוזה סכנות אורבות לנו על כל צעד ועל כל שעיל!

הוא מה שהתחלנו בו. הפחד מmis לבבות! הפחד מקפיא כל רצון. את זה כדי לנו ללמידה ברגע זה עוד לפני שנעטיק בנוסח ונבדוק את מקור הפחדים. אולי נכון מה שכתבנו שפחד הוא סימן של חיים ושל חכמה אבל נכון גם נכון שפחד משתק את הרגלים ואת המחשבה.

אני כל כך מפחד עד שאין לי מסוגל לחשב.

אבל אחרי שלמדנו על הסכנה שנקראת פחד הבה נאזר אומץ ונכנס יותר לעומק ונבדוק את מקורו של הפחד. הלא מדובר ביזואים מצרים. הם לא רק שמעו את הסיפורים של מה שקרה במצרים, הם היו שם וראו בעיניהם ממש כל מה שקרה שם וכל מה שנעשה עם פרעה המלך האימתי של מצרים שהיתה אימפריה באותו הזמן. הם ראו את מכת בכורות הנוראה. הם ראו את הים מציף את חיל פרעה ואת רכבו ואת פרשו, הם הכירו את הקב"ה יותר מכל דור אחר, ואז מנין החדרה הזאת, וכי מי שכבר עשה כל מה שעשה, יכבד בשביilo לכופף את היד של יושבי כנען? מנין חוסר האמונה הזה נובע? זאת השאלה שעליינו להתמודד עמה ברגע זה. הם האמינו בה' ובמשה עבדו כתוב בתורה אחרי קרייתם ים סוף, וגם כן מה לאמין ולפיח נורא כל כך? כאן אנחנו נלמד על ויטמין A שהוא זה שכנראה חסר להם וחסרוונו הוא שהוביל את החטא הנוראה הזה הנקרא חטא המרגלים.

הם באמת האמינו בה' ובמשה עבדו אבל לא היה אמיño ב עץ מ? לצורך זה כדי לנו להתקדם לחומש דברים, ושם במשנה תורה שהיא בעצם חוזרת על מה שאנו חזו כבר ידעו מtagלה דבר שלא ידעו מוקדם. שם כתובות המילים הזרבות במכחות אש. "ותרגנו באלהים ותאמנו בשנתה ה' אוטנו והזיאנו מארץ מצרים לחת אוננו ביד האמור לי השמידנו". במשפט ארוך זה מתגלת היושר המוסרי שלהם כאילו בדרך אגב. הם מגלים - תוך כדי הבכי שלם - שהם לא מבינים בכלל למה הקב"ה טרח כל כך להוציא אותם ממצרים. זה בודאי היה טוב. מעבודות לחירות. אבל זה לא מגע לנו! אנחנו לא ראויים זהה. ולמה? מאמר הספרנו בגול שהם

עבדו במצרים עבודה זורה כמו שטען השר של מצרים לפני הקב"ה ברגע של קרייתם ים סוף! "הלו עובדי עבודה זורה וההלו עובדי עבודה זורה, מפני מה אתה מצל אלו מפני אלו?"

הקב"ה לא השיב לשור מצרים על שאלהו ומה שיר את קרייתם סוף לפי התכנית. אבל הם שמעו את השאלה ולא ידעו עליה תשובה. ומכיון שכן - והם היו ישראלים בנפשותם - הם ציפו לעונש והעונש לא הופיע באלהיהם, הם נשארו בלי הבנה. דוקא ברגע זה שציריך לצאת דרך לארץ ישראל ניצנזה במוחם התשובה. עכשיו יבוא ה עונש! העונש באמת הוקפה אבל הוא חי ובימים הקוראים תבוא ההפשרה והוא יהיה נורא מכך! אם עבדו עבודה זורה מוכרכה הקב"ה לשנואו אוננו, ואם הוא שונא אותנו הוא ציריך להתנקם, ובכן הנקמה תבוא עכשו. לתת אותנו ביד האמור לי השמידנו!

כמה זה נראה להעניש וכמה עוד יותר נראה לא להעניש. וכך כתוב שלמה המלך החכם מכל אדם "חוטף שבטו - שונא בנו"! דהיינו, אם אבא לא מפעיל את מידת העונשין אותן היא שהוא שונא! שונא

ויטמין האבה בטорм אתחליל - ביקש למסור רעיון. אנחנו מבדים בין חי למות. עיקר הבדיקה אנו עורכים בין מה שמתרכש בלבו של אדם. כשהhalb מפסיק לפחות מקרים עלייו בעל מות. לא אכנס כרגע להבוחנות המדברות על פעילות המוח ואשר הפסקה בהן גם היא נחשבת מותות.

אבל כל זה מדובר על סוף המות! רגע הגמר שלו. אבל באמת מותה לחשוב שאדם מת הרבה יותר מוקדם. חז"ל אמרים שישרים בחיהם - כלומר גם כאשר הידיים והרגליים מתנוועות - נחים מתים! שמותים יכולים לדבר. חז"ל אמרו על מי שאומרים דבר

הלכה בשם - למרות שהוא כבר בבר שפטותיו דובבות בבר ! בולם - קר מסביר מההרש"א - השפטים הן נצחיות, או לפחות יכולות להיות כאלה, אבל כנראה שלஸמו המת לא יכול. וכן נאמר שברגע שאדם חי, נושם ובועט כמו שאומרים ואפיו מדבר אבל הוא מסרב לשמו הוא נחשב כמת!

ועתה לשיעור שבת פרשת שלח ולמה שנראה אחד מרגעי השפל האגדולים של העם היהודי בכל הדורות. אם בתחילת הפסחה בני ישראל ימיים במרחק של 72 שנות מארץ ישראל, שלושה ימיים בלבד. הנה כבר באמצע הפסחה השותה במדבר התארכה לכדי ארבעים שנה ונראה מזה הייתה הידיעה שככל המבוגרים של אותה עת לא יוכלו להכנס לארץ ישראל לעולם! וכל קר מה? בಗל מה שנראה "חטא המרגלים" מה באמת קרה? את זה אנו חפצים ללמד! איך קרה לדבר זהה שנגרם שנייה כה קיצוני בתכניות האלוקיות הקשורות במשמעותו ההיסטורי של העם היהודי בעולם!

מה באמת קרה? התשובה המיידית היא - פיק ברוכים! בשפה פשוטה יותר תפס אותך פחד נוראי והם פשוט לא יכולו לווז. אולי יכולו לווז אבל דוקא בכיוון מצרים ממנה הם יצאו לבלי שוב! לנסייה לארץ ישראל אין רוח בפרשיות והסתפינה כמו עלתה על שרטון.

לפני שנבדוק את סיבות הפחד, ואני אכן נבדוק אותוabisdotot, נשים לב לגודל האסון שפחד יכול

להביא על אדם. בסך הכל הפחד הוא רגש חכם של אדם חי, רק החיים מפחדים ורק החכמים! טיפש לא מפחד! וכראה שוגם מת לא מפחד! ובאמת, היו להם סיבות לפחד. הולכים אל הארץ חדשה. אבותיהם באמת גרו בה אבל זה היה לפני מאות שנים ובעולם חלו תמורהות רבות מזו. מי יכול להבטיח להם שהכל נשאר כמו שהיה בזמן אברהם ויצחק וייעקב? המדבר הוא אמן מוקם מזור לחיות בו אבל בסך הכל החיים שלהם שם מתנהלים על מים מנוחות ובטנים מצוינים. אוכל כל יום ובכמה מספקת. מים בשפע, מיזוג אויר מושלם, שמירה מאוביםומי יודע מהכח להם בארץ ישראל.

זה נכון עוד לפני צאת המשלחת לדרך אנחנו ארים לדת מה מהכח לנו? גם אם בכלל הרצון הזה מתעכב הכניסה לארץ ערך בארבעים יום זה כדי! אבל ללכת בימי מרגלים זה מפחד, זאת התבאות! ובאמת אחרי שהמרגלים חזרו התאמתו הפחדים שלהם אכן כמו שחששנו כן התברר לנו. יש סיבות נכונות לפחד! הכל שם משונה. הפירות ובעיקר הענקים! מי יודע מה יהיה שם כשנגייע?

"הלו מדובר
ביזואים מצרים. הם
לא רק שמעו את מה
הסיפורים של מה
שקרה במצרים,
ההיו שם וראו
בעיניהם ממש כל
מה שקרה שם וכל
פרעה המלך האימתי של מצרים שהיתה
אימפריה באותו הזמן. הם ראו את מכת
בכורות הנוראה. הם ראו את הים מציף את חיל
פרעה ואת רכבו ואת פרשו, הם הכירו את
הקב"ה יותר מכל דור אחר, ואז מנין החדרה
זהות, וכי מי שכבר עשה כל מה שעשה, יכבד
שבילו לכופף את היד של יושבי כנען? מנין
חו Sor האמונה הזה נובע? זאת השאלה שעליינו
להתמודד עמה ברגע זה. הם האמינו בה' ובמשה
עבדו כתוב בתורה אחרי קרייתם ים סוף, וגם כן
מה לאמין ולפיח נורא כל כך? כאן אנחנו נלמד
על ויטמין A שהוא זה שכנראה חסר להם
וחסרוונו הוא שהוביל את החטא הנוראה הזה
הנקרא חטא המרגלים.

יבוא. העונש והנקם המתלווה אליו הם פסגת הצדק האלקי ולכך דוקא אהבה צריכה להמליץ על ענישה. ענישה בחסד. ענישה ברחמים. אבל לא אידיוט! "תעשה מה שבא לך - יאמר אבא אידיוט לנו - אנחנו מודרניים. לא ברבריים....". כמה זה עצוב! השיעור מתפרק לזמן סיוםו, ואני שומע את ליבות הציבור השואל, "או באמת למה הקב"ה לא העניש אותם על העובדה הזרה שהם עבדו במצרים? זאת שאלה אמיתי וחשובה, לא נוכל כרגע להשיב עליה, גם מחוסר זמן וגם בגלל שאין סביר שיש לנו על מה לחשוב לפניו שנותעask בתשובה על השאלה החשובה הזאת. באמת על שאלה זאת יש מספר תשובות. אבל "עוד חזון למועד" כותב הנביא חבקוק זומני תשובה ממשמשין ובאים!

אם לא באננו היום רק בשביב לגולות את חשיבותו של ויטמן אהבה היה כדי לילו. אהבה ממשה פחד כמו שפחד הורש בה!

**שבת שלום לכל המתפללים בבתי הכנסת בחו"ל ולחברים
המקשימים לקולך די בכל אטר ואטר**

את בנו! כל יציאת מצרים מתקבלת עתה או ר חדש! הוציאתו משנאה הייתה. קשה לאדם - למורות שהוא כל כך זוקק אהבה להאמין שאכן היא קיימת וכל לאדם - למורות שהוא סובל משנאה אבל הוא מאמין בה. לא מגייעה לי אהבה ! אני ראוי לשנאה. לעונש. לנקמה.

כאן מתגללה הויטמן שהזכרנו קודם, ויטמן אהבה, במלוא חיובתו. אין יותר חשוב ממנו. כמו חמצן לחיים של אדם הוא הויטמן הזה. וככיוון שהם חשבו שלא מגיע להם שיאבוי אותם הם נפלו לזרועות הפחד הנורא והיאוש העמוק. הלב שלנו נמס! כרם אמרו למשה ר'.

וזאת הייתה כמובן טעות. הקב"ה אהב אותם אהבה עזה עד מאד, אבל מה זה יעוז לנו ? גם טעות מובילה לגיהנום! חוסר הרגשה של אהבה מייצר פחד וגורם לחורבן עצמי. כי חוץ מאמונה בה' ובמשה עבדו הם היו צרייכים להאמין בעצמם.

אנחנו פוחדים מעונש שיבוא. אבל יותר צריך לפחד מההונש שלא

מעשה שהיר...

לשאול הקושיה מעצםם. צריך ללמד עם התלמידים בנחת מלאה במלחה. כל אחד כפי ערכו והשגתנו. ויראה לו פנים צהובות ולא יקפיד עליהם להתקטע על חוסר דעתם, וקוצר הבנתם והשגתם כי לא כל הדעות שוות. ואף על פי שנראה לו כפי הרואין שהיה להם להבין ב'- ב' וג' פעמים, אפשר שלא הגיעו דעתם לכך מפני קשי העניין, או מפני הבנתם שכלם באותה שעה, שאין כל השעות שוות. אלא ידבר להם בנחת בדברי ריצוי ופוייס בראשונה, עד שידעו בוודאי שהיעקוב בא מעיני השתדרותם, מתרוך שאין ממשימים לב על העניין ומיסיחים דעתם למקום אחר. אז ודאי ראוי לכuous עליהם עד שייכינו להם ודעתם על העניין.

ואם שואלים ממנו דבר של קושי יתרץ להם בסבר פנים יפות, ויתיב בעיניו על שאלהיהם ויקרבים בענייניהם כדי שישאלו ויתפתחו להם בתורה. ואם מעכב בידם מלשאול ואיפלו יהיה דבר שאין בו טעם, פעם אחרת יתקשה בעניינם דבר של טעם, ווימנעו עצמן מלשאול. וישאיר בידם הדיון או ההלכה כספק בלי טעם מספיק וידוע, צפצופי שופות. אדרבא כאשרם שואל לשאול דבר בהלכה, יתכווץ בעניהם איך לא עלה בעדעתם הקושיה הזאת הנמצאת בהלכה הזאת. ויראה להם דרך שיכללו מעצmem בקושיה פעם אחרת, כי כשאדם נופל בקושיה, הוא קרוב להבini העניין כי הקושיה זה חצי תירוץ. ובזה יעלם בלימודים ויצליחו הצלחה גדולה בעזותה.

האנציקלופדי יד מלacci. התפרסם בשל ספרו הקבלי החשוב שומר אמוניים, בו הוא מתווכח עם רבי עמנואל חי ריקי שהיה מצדדי ה"צמצום כפשוטו". ספרו של אירגאס נחשב ספר יסוד בקבלה ולמייצג הבולט ביותר של מצדדי ה"צמצום שללא כפשוטו". כדי להבדיל בין ספר זה לבין ספר "שומר אמוניים" שחיבר הרב אהרון רاطה, נהוג לנכונות את הראשון בשם "שומר אמוניים הקדמון". כמו כן חיבר ספר בהלכה בשם דברי יוסף.

רבי יוסף אירגאס נפטר בליבורנו ב' בסיוון ה'ת"ץ (1730) בגיל ארבעים וחמש.

משפטתו

בஹתו בಗיל שמונה עשרה נשא לאישה את בת אחות אמו, ממנה נולדו לו בניו רבי

ארברם ורבי עמנואל.

מלחמותו בשבתאות

בשנת 1710 הגיעו ללייבורנו השבתאי המפורסם נחמייה חייא חיון וניסיה לקבל ממנו הסכמה על ספרו, אך אירגאס עמד על טיבו וגורשו מהעיר. חיון הגיע לאמסטודם והדפיס שם ספרי התקפה חריפה נגדו. אירגאס השיב לו בשני ספרי פולמוס בשם תוכחת מגולה והצד נחש שהדפס בלוודון בשנת 1715.

בשנת 1730, בעת הפולמוס נגד רבי משה חיים לוצאטו שלח אירגאס מכתבים לרבי ישעה בסאן, רבו של רמח"ל, על מנת להთהוו על קנקנו, אך לא הספיק להכריע בענין לפני מותו.

מדברי הרב בענין 'לימוד התורה'

מלמד כי לא כל הדעות שוות וילמדם

רבי יוסף אירגאס

(כ' סיון ת"ץ)

רבי יוסף אירגאס נולד בליבורנו בשנת תמא"ה (1685), לרבי עמנואל רב הקהילה. למד תורה בעיר בישיבתו של רבי שמואל די פאס והתפרסם בගאוןתו בגיל צעיר. את חכמת הקבלה למד אצל רבי בנימין הכהן ויטהלי, תלמיד רבי משה זכות, במשך שבעה שבועות. לאחר מכן התישב בעיר פיזה והקים בה ישיבה בשם "נוה שלום". כן יסד בעיר זו שתי קرنות צדקה: "מוחר הבתולות" ו"מלביש ערומים". בשובו ללייבורנו מונה לרבי הקהילה.

התפרסם בגודלו בתורה ורבנים רבים מאיטליה וצרפת היו מרכיבים אליו שאלותיהם והוא היה מшиб להם בלשון ברורה ובקיצור נمزץ. החשוב שבתלמידיו היה רבי מלacci הכהן, מחבר הספר

לאכילת בהמה או חיה טהורה. אומנם סימן בדבריו ומה שנוגע לא"י אתרא דמן החzon איש זי"ע, אין עיסקינו עכשו בזזה. ומשמע שהasherفتح לאסור בארץ ישראל בהמות שאין להם מסורת. ועוד ראוי בתשובה של הראשל"צ רבי שלמה משה עמר (שו"ת שמע שלמה חלק ה' סימן י') שכתב שהתייעץ עם הרב ואוזר, והתייר את הד"בו אף בארץ ישראל, ועייש עוד שכתב ששאל למן הרב עובדי יה' יוסף והתייר לו כן בפשתות.

וע"ל הගר"ם שטרנברג בספר תשבות והנהגות (פרק ה' סימן ז') שהעה בדינוי גבי הבהבו, שכבר אכן מכננו רבבות חרדים בא"ז ובאמריקה, וכבר כרב הנציב"ב אודות תרגול הודה שהוא משונה מאד, שמאחר שנתפשט שרבות התחייב לאותלו, הרי זה כמסורת ומותר, וכ"ש כאן שעיקר הדין שבכמה צריך מסורת חדש הוא, ואין זה שינוי גמור, שכן שנתפשט בישראל זהו מסורת. ע.ב. והיינו דכבר נתברר במקומות אחרים שיש לו מסורת. וצריך עדין עיין בטעםו שכבר אכן ממננו רבבות חרדים בא"ז ואמERICA. וכלאורה מה שהותר לא מצד מסורת, אלא מדין סימני כשרות, או אולי אחר שאלים אותו זו באמERICA הרוי יש לו מסורת. וע"ז בזזה בשעו"ע (סימן פ"ב סעיף ה') שהובאה מה הפסיקים גבי מקומות שאין מוסרת על אכילת עף, אם מותר לאוכל על סמך מקום שיש מסורת עליו, ונפסק שיש לחוש לדברי האוסר. ויש לחלק בין מסורת בעוף שהוא מן הדין בשעו"ע, מה שאין כן בבחמה שהצורך במסורת הוא חומרא מכובאר לעיל. ועוד עיין בט"ז (שם סק"ז) וכן בשער"ס (סק"א) שכתבו גבי עוף שטעם האסורי באתו מוקם שאין להם מסורת, אין זה אלא ממש שישי שם עופות הטמאים הדומים לעוף זה, ובכוננה ובצדק אסרו. והפרמי מגדים כתוב וכן הביא בדרכיו תשובה מספר לנפי ונינה דין זה המצוי במקום מסוימים, ואני מצוי באותו מקום, ואישו בו איסור. ואעפ"כ הנהו בו איסור. אבל היכא שאין אותו המין מצוי, לא שייך בו איסור. ודוק".

ולענין אם צריך מסורת בעופות טהורים. אמרו חז"ל (שם דף ס"ג): עופות טהורים אין מספר. תנייא, רבינו אמר גלי ויודיע פהו הכתוב בטהורה, גלי ויודיע שבכמה טמאה מורהה מן הטהורות, לפיכך מה הכתוב בטהורה, לפיכך מה הכתוב בטהורן מרובין על הטמאין, לפיכך מה לפניהם טמאר והיה העולם, שופעות טהורהן מרובין על הטמאין, לפיכך מה הכתוב בטמאין. עי"ש. ואח"כ א"ר יצחק, עוף טהור נאכל במוסרות. וכי"ל למשעה דעופות עיי' שמורין טמיין העוף, אבל כל אופן כדי לאכול עוף בעין מסורת להתרו, ואפלו יש בו סימני כשרות. כדעת רבי יצחק, וכ"פ השוע"ז (ו"ז סימן פ"ב סעיף ב') שעוף טהור נאכל במוסרות. וכו'. ואעפ"כ שיש לו שלושה סימנים אלו, אין לאוכל, לפיכך וחושין טמא הוודורס, אלא אם כן יש להם מסורת שמסרו להם אבותיהם שהוא טהור. ע.ב. והציכו חכמים מסורת על העופות, כיון שמיini עופות כשרים אין מספר, וכיול אדם לטעות בהם.

ומוסורת ושיש בעופות כתוב המהרש"ל (ים של שלמה חולין פ"ג סימן קט"ו)-DDOKOA עי' תלמיד חכם שמעיד שהעוף טהור. וחוואו דבריו בספר פרי חדש (שם סק"א) וכותב שם דעת"פ שעד אחד נאמן באיסויין, אלא שבבודדות הללו צריך שיש לאדם מוחזק בנאמן וכשר, מושם לדילמא לא דיק וטעי. ועי"ש עוד שכתב כתוב הש"ך (שם סק"ז) דאפילו אין לו ג' סימני היתר, מותר לאוכל. וכ"כ הפרי חדש (סק"ז) והכו"פ (שם סק"ז) אבל אם ידוע שהוא דורס, אף אם יש בו סימני טהורה אסור. עי"ש.

ומה שפסק הש"ו"ע (שם סעיף ג') שיש אומרים שכל עוף שחרוטומו רחב, וכף גלו ורחה כשל אוזו, בידוע שאיןו דורס, ומותר באכילה, אם יש לו שלשה סימנים בוגפו. עכ"ל. ולכара מה שמעם שאם יש לו אלו סימנים, הרוי הוא טהור, ושהתирו kali מסורת. וכ"כ הפרי חדש (שם סק"ט) אבל הרמ"א בכל אופן הצריך מסורת לעופות. וראה דבסתמא אין לנו להתייר אלא על ידי מסורת, אבל היכא דין המסורת ברור, ואנו מסתפקים לגבי העוף, אם יש בו מהסימנים שהביא השוע"ז שחרוטומו רחב וכו', טהור.

לגביה בighamot ועופות טהוריים אם צריך מסורת לאכילה

אם צריך מסורת בונסף לסייע כשרות בighamot וחיות הנה השוע"ז (ו"ז סימן פ"ב סעיף ב') כתוב דגביה עופות בעין מסורת, ואילו גבי בighamot וחיות לא הצריך מסורת. והש"ר (סימן פ' סק"א) כתוב ולפי שאין לנו עטה, אלא מה שקבלנו במסורת, וכדלקמן ס"פ גבי סימני העוף, קיצורי. ואעפ" דמשמע שרצו לאמור שגים במסורת כמו בעופות. הפרי מגדים (שפתי דעת סימן פ' אות א') מסביר, דהא דבעינן מסותת לעניין הבדלה בין חייה להבמה, ולענין אישור אכילת הלב בהמה. כיון שאין אנו בקיימים בסימנים המבדילים בין חייה להבמה. להעוני צורת הקרנינים, ושאר סימנים, ואין לאכול הצלב אלא במסורת. אבל לעניין עצם טהורתה. וכ"כ בפשתות פרסה. שם אותה (ה) דהא דצורך קבלה ומסורת היינו דווקא לעניין חלב, אבל לעניין

בשר אין צריך בקיימות, דהא ניכר בהבמה אם מעלה גרה או מפריס פרסה. אבל בספר חכמת אדם חולק, (כללו ע"ז אות א') ואחר שהביבא סימני חייה ובבמה, הביבא דין חייה שדמה טעון כייסוי, וחלה מותר. ובסוף דבריו סימן, וזות ד' ולפי שאין אנו אוכלים אלא מה שקיבלו במסורת מאבותינו. וכו', ואם כן אסור לנו לאכול מן החיים ורק הצבי שניכר לנו, וכך לא העתקתי הסימנים, והרצו לאידע ימצא בשולחן ערוך סימן ע"ט וכו'. אבל אנו במדינתנו קי"ל כאותן הפסיקים, לכל הסימנים שבועלם לא מהני להתייר, אלא מה שמנסר לנו מابتוטינו. עכ"ל. והחזק אחורי הגאון החזון איש (ו"ז סימן צ'ט) וזה שמים אות ד' דה אורי שידען. וכן באגות ח' (סימן צ'ט) וזה שם דברי הפרמ"ג דלעיל, וזות ד': אחריו שידעו כמה החמירו רבתותינו הראשונים והאחרונים זיל שלא לפירוץ גדר שגדרו הראשונים זיל, אין לנו לנחות מדברי הגאון חכמת אדם שקבע בספריו, שמנגן שלו לאכול בighamot וחיות אלא במסורת, וכי פשตน של דברי הש"ך ולא הפהמ"ג, ואך לדברי הפהמ"ג לדין אסור, משומם מנהג שקבע בחכמת אדם, וספרו התפשט בדורו בכל ארץ ליטא. אבל העיקר שדברי הש"ך הן כפירוש החכמת אדם, ואין לפירוץ גדר במנגנון של ישראל, ואין לנו שום הכרח זהה, ודין לנו בברק וצאן שבמסורת. עכ"ד.

אומנם בדברי החכמת אדם מבואר שצריך מסורת רק בחיות, שהרי כתוב אסור לנו לאכול מן החיים וכו'. וע"ז בתשובה להגאון רבינו אשר וויס (מנחת אשר חמוש וקרוא סימן י"ג) שהעיר כן על דברי החזון"א, וכותב עוד שמה שכתב החזון"א לאסור בighamot בלבד מסורת, רק בימיים חדשים שלא נודעו. ועוד כתוב בשם מירן הגורי"ש אלישיב (צ'ט) שמן הרואין להמנע מאכילת הזיב, וסימן שנראה לאכורה דהזרואה זו ניתנה לייצא ישיבות ליטא, שקיבלו על עצמן הוראת החכמת אדם, כמו"ש החזון"א שם, אבל חסדים וויצו פולין גלייצה והונגריה שדברי הפהמ"ג הם תמיד עטרה לראיון, יש להם לסמור לעיל להקל בנידון דין, ובפרט לאoor כל דברינו הנל". ושמעתינו מאיש נאמן ת"ח מופל שכאן כך ייא מלפני מון הגריש"א והוא מאידי. עכ"ד.

ואף הגאון בעל שו"ת שבת הלוי (חלק י' סימן קי"ד) אחר דין בדרכו החזון"א והగביל סברתו, דהא דבעינן מסורת לגבי אכילת בהמה וחייה רק בליטא, משמע שבכל מקום אחר, הילכה בעין זה כהפרמי מגדים, וא"כ מסורת

"ואמרת שיעיקר סיבת הדבר, שאנו מרחיקים בעצמנו את הקב"ה מהאיינו. הוא ציווה לנו והתקדישתם והייתם קדושים, ואמרו חז"ל כל המקדש עצמו מלמטה מקדשין אותו מלמעלה מעט מקדשין אותו הרבה, בעולם הזה מקדשין אותו לעולם הבא, וכותב אחר אומר כי ד' אלקייר מטההר בקרב מחנין להצילד וגוי, (והמאמר להצילד כולל הרבה ענינים, להצילד מן החרב מן הרעב ומון השבי ומון הביזה), והיה מחניך קדוש, ולא יראה בר ערות דבר וביאר לנו הכתוב מפורש, שכאשר נהיה קדושים הוא מטההר בינו להצילדנו מכל רע, אבל אם יראה בנו ערות דבר הוא שב מאחרינו, וממילא יחולו עליו כל הסיבות ח"ז"ו" (החפץ חיים - מכתבים ומאמרים)

חزو בני חיבי

מזל טוב וברכה בהכנסת
ספר תורה לבני הכנסת
ליוצאי צפון אפריקה
על ידי הר' אליהו ברוס
היה זוהר בנימין נקש הי"ז
בשפע ושמחה רבה!

שיעור תורה

ע"י הרב חיים ביטון ה"ז רחוב ברकת 15 כל מוצ"ש
אל משפחת עטיה רחוב אבוי החושן 46 בשעה 16:45
במן הדלקת נרות אצל משפחת ר' דוד ירושלמי ה"ז, רחוב נופך 9, מתחאים והפטעות!
על ערב עם הרב יעקב דרשן ה"ז בבית הכנסת הספרדי ממתוקים והפטעות ונחת אמרית!
בבית הכנסת החסידי בשעה 15:30 על ידי משפחת קוהלי ה"ז לבנות עד כיתה ח'

שיעור באור החיים הקדושים
תהילים ושיעור לנשים
קבלה שבת לבנות
מתמידים לבנים
בתיה לבנות

שירותי דת וגמilot חסד

لتיאום בעניין טהרה:

שאלות בהלכה וטהרה:

שאלות בהלכה וטהרה:

דיני תורה בדיני ממונות ו שצריכים:

גמ"ח תורופות:

גמ"ח דידיאטרום לחימום:

מץ ענבים:

כריית של בריות:

גמ"ח בלוני גז:

גמ"ח מזוזות:

הצלחה, עזרה ראשונה, זמינים 24 שעות ביממה - אברהם ג'יין
הצלחה, עזרה ראשונה, זמינים 24 שעות ביממה - חיים בלך

גמ"ח פלאות לשבת - משפחת פרלמן:

גמ"ח עריסה לתינוק לחודשים ראשונים:

גמ"ח טיטולים ממטרה לע"נ אייל בן זהבה ז"ל, ולרפואת טויהר בת שני שרה

אנצ'ציה ואדים חמימים, לע"ב שמעון בן לאיה

אחותות מוסמכת לשעת הצורך בשבת (פציעות זריקות וכו'):

אחותות מוסמכת לשעת הצורך בשבת (פציעות זריקות וכו'):

גמ"ח כסאות שלוחנות ומזרנים וגם"ח פלאטה של שבת:

גמ"ח כסאות שלוחנות, כסאות ג' טפחים, סירם גודלים:

גמ"ח כסאות שלוחנות מפותת שלוחן וכל הגשה:

גמ"ח מוצצים ובקבוקים:

גמ"ח להמסת אבנים בכלויות, החזרת פרקים למקום, וקיבוע:

מקאן, אנצ'זיה, משאבת חלב ידני/חשמי לע"נ אסתר בת ג'יה

איסוף וחילוקת מזון למשפחות:

גמ"ח מכשיר ניוט וויז WAZE:

HARSHMUEL.COM TASHMA.NET

sharabymail@gmail.com
TEL: 0542002882